

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет педагогічної освіти та соціальної роботи
Кафедра соціальної роботи та педагогіки вищої школи

СИЛАБУС
нормативного освітнього компонента

Соціально-педагогічна робота в закладах освіти

(назва освітнього компонента)

підготовки _____ **бакалавра** _____

(назва освітнього рівня)

Спеціальності _____ **231 Соціальна робота** _____

(шифр і назва спеціальності)

освітньо-професійної програми Соціальна педагогіка, соціально-виховна робота

Луцьк – 2022

Силабус освітнього компонента «Соціально-педагогічна робота в закладах освіти» підготовки бакалавра, галузі знань 23 Соціальна робота, спеціальності 231 Соціальна робота, за освітньо-професійною програмою Соціальна педагогіка, соціально-виховна робота.

Розробник: Белкіна-Ковальчук Олена Віталіївна, кандидат педагогічних наук, доцент

Погоджено

Гарант освітньо-професійної програми:

(доц. Чернета С.Ю.)

Силабус освітнього компонента затверджено на засіданні кафедри соціальної роботи та педагогіки вищої школи

протокол № 1 від 26 серпня 2022 р.

Завідувач кафедри:

(доц. Чернета С.Ю.)

© Белкіна-Ковальчук О. В, 2022 р.

I. Опис освітнього компонента

Таблиця 1

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, освітній ступінь	Характеристика освітнього компонента
Денна форма навчання	23 Соціальна робота 231 Соціальна робота ОПП Соціальна педагогіка, соціально-виховна робота. ОС бакалавр	Нормативна
Кількість годин/кредитів <u>180/ 6</u>		Рік навчання <u>3</u>
		Семестр <u>5-ий</u>
		Лекції <u>42</u> год.
		Практичні (семінарські) <u>42</u> год.
ІНДЗ: <u>немає</u>	Самостійна робота <u>84</u> год.	
	Консультації <u>12</u> год.	
	Форма контролю: <u>екзамен</u>	
Мова навчання		Українська

II. Інформація про викладача (- ів)

ППП Белкіна-Ковальчук Олена Віталіївна,
Науковий ступінь кандидат педагогічних наук,
Вчене звання доцент
Посада доцент кафедри соціальної роботи та педагогіки вищої школи
Контактна інформація
Телефон: +380502789814,
Електронна пошта: belkina-kovalchuk.olena@vnu.edu.ua
Дні занять <http://194.44.187.20/cgi-bin/timetable.cgi?n=700>

III. Опис освітнього компонента

1. Освітній компонент «Соціально-педагогічна робота в закладах освіти» належить до циклу нормативних дисциплін професійної підготовки бакалавра галузі знань 23 Соціальна робота спеціальності 231 Соціальна робота, освітньо-професійної програми Соціальна педагогіка, соціально-виховна робота. Вивчається в п'ятому семестрі, формою підсумкового контролю є екзамен. На вивчення освітнього компонента відведено 6 кредитів (180 годин), у тому числі: 42 годин лекційних, 42 год. практичних, 12 год. консультації та 84 год. самостійної роботи.

Вивчення освітнього компонента «Соціально-педагогічна робота в закладах освіти» спрямоване на формування теоретичних знань щодо змісту, форм, методів роботи соціального педагога в закладах освіти та вироблення умінь і навичок застосовувати професійні знання в практичній діяльності. Професійна підготовка майбутніх фахівців – соціальних педагогів – передбачає формування у них комунікативних, організаційних умінь та навичок; умінь використовувати методи, форми соціально-педагогічної роботи з різними віковими групами дітей, батьками, педагогічним колективом.

2. Пререквізити:

Для освоєння освітнього компонента використовують знання, вміння і навички, сформовані у ході ОК “Правове забезпечення соціальної роботи”, “Соціальна педагогіка”, “Документування в соціальній роботі”, “Попередження конфліктів у соціумі”, “Соціальна інтеграція осіб з інвалідністю”, “Теорія і методи профілактики девіантної поведінки”, пропедевтичної практики.

- Постреквізити:

Освоєння даного освітнього компонента є необхідною складовою для подальшого вивчення таких дисциплін, як: “Соціальний супровід сім’ї”, “Соціальна робота з різними категоріями клієнтів”, написання курсових робіт з соціальної педагогіки, з теорії та технологій соціальної роботи,

кваліфікаційної роботи та проходження практики професійно-орієнтованої в закладах освіти та стажерської практики.

3. Метою вивчення освітнього компонента є формування знань студентів про нормативні документи, обов'язки, зміст роботи соціального педагога в закладах освіти.

Основними **завданнями** вивчення ОК «Соціально-педагогічна робота в закладах освіти» є: формувати знання студентів про зміст, особливості роботи соціального педагога в різних типах закладів освіти; формувати знання студентів про основні форми, методи соціально-педагогічної роботи з різними суб'єктами освітнього процесу; формувати уміння застосовувати методи соціально-педагогічної роботи в своїй професійній діяльності.

4. Освітній компонент спрямований на формування інтегральної, загальних та фахових компетентностей, зокрема:

ІНТ. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у соціальній сфері або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів соціальної роботи і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

ЗК 4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 7. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ФК 3. Знання і розуміння нормативно-правової бази стосовно соціальної роботи та соціального забезпечення.

ФК 5. Здатність до виявлення, соціального інспектування і оцінки потреб вразливих категорій громадян, у тому числі які опинилися в складних життєвих обставинах.

ФК 11. Здатність до надання допомоги та підтримки клієнтам із врахуванням їх індивідуальних потреб, вікових відмінностей, гендерних, етнічних та інших особливостей.

ФК 15. Здатність взаємодіяти з клієнтами, представниками різних професійних груп та громад.

ФК 16. Здатність дотримуватися етичних принципів та стандартів соціальної роботи.

ФК 17. Здатність виявляти і залучати ресурси організацій-партнерів з соціальної роботи для виконання завдань професійної діяльності.

ФК 18. Здатність до генерування нових ідей та креативності у професійній сфері.

ФК 21. Здатність організовувати та здійснювати соціально-педагогічну роботу в закладах освіти, в т.ч. впроваджувати технології соціально-педагогічної роботи з дітьми та молоддю.

ФК 22. Здатність забезпечувати соціальну інтеграцію дітей та молоді з інвалідністю у соціальному середовищі.

ФК 24. Здатність організовувати та здійснювати профілактичну діяльність для попередження поведінкових відхилень, соціальних ризиків та складних життєвих обставин.

Очікувані програмні результати навчання:

ПРН 6. Розробляти перспективні та поточні плани, програми проведення заходів, оперативно приймати ефективні рішення у складних ситуаціях.

ПРН 10. Аналізувати соціально-психологічні процеси в малих та великих групах.

ПРН 15. Приймати практичні рішення для покращення соціального добробуту та підвищення соціальної безпеки.

ПРН 22. Демонструвати уміння креативно вирішувати проблеми та приймати інноваційні рішення, мислити та застосовувати творчі здібності до формування принципово нових ідей.

ПРН 25. Здатність до раціонального вибору і реалізації технологій соціально-педагогічної роботи з дітьми та молоддю в закладах освіти.

Soft skills: вміння налагоджувати міжособистісні контакти; вміння працювати в команді; креативність; вміння прогнозувати, гнучкість, швидка адаптація до змін та ін.

МЕТОДИ НАВЧАННЯ:

I. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності

1) За джерелом інформації: *словесні:* лекція із застосуванням комп'ютерних інформаційних технологій (PowerPoint – Презентація, платформа Zoom, MOODLE, вебсервіс Google Classroom), пояснення, розповідь, бесіда; *наочні:* спостереження, ілюстрація, демонстрація; *практичні:* *вправи.*

2) За логікою передачі і сприймання навчальної інформації: індуктивні, дедуктивні, аналітичні, синтетичні.

3) За ступенем самостійності мислення: репродуктивні, пошукові, дослідницькі.

4) За ступенем керування навчальною діяльністю: під керівництвом викладача; самостійна робота здобувачів освіти: з книгою; виконання індивідуальних навчальних проєктів.

II. Методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності: навчальні дискусії; створення ситуації пізнавальної новизни; створення ситуацій зацікавленості (метод цікавих аналогій тощо), ретроспективний метод.

5. Структура освітнього компонента

Таблиця 2

Назва змістових модулів і тем	Усього	Лекції	Практ занят.	Сам роб.	Консультації	Форма контролю/ балів
Змістовий модуль 1. Функціональне поле діяльності соціального педагога в закладах освіти						
Тема 1. Соціальний педагог в системі освіти. Нормативно-правова база професійної діяльності соціального педагога в системі освіти	10	4	2	4	-	РМГ, ІРС / 1
Тема 2. Організаційні аспекти діяльності соціального педагога закладу освіти	8	2	2	4	-	РМГ, ІРС / 1
Тема 3. Планування у роботі соціального педагога	9	2	2	4	1	РМГ, ІРС / 2
Тема 4. Звітність соціального педагога	9	2	2	4	1	РЗ, ІРС / 2
Тема 5. Критерії оцінювання роботи соціального педагога	6	2	-	4	-	-
Разом за модулем 1	42	12	8	20	2	6/40
Змістовий модуль 2. Робота соціального педагога з учасниками освітнього процесу						
Тема 6. Діагностична робота соціального педагога	9	2	2	4	1	РМГ, ІРС / 2
Тема 7. Просвітницька робота соціального педагога	8	2	2	4	-	РМГ, ІРС / 2
Тема 8. Профілактична робота соціального педагога	9	2	2	4	1	РМГ, ІРС / 2

Назва змістових модулів і тем	Усього	Лекції	Практ занят.	Сам роб.	Консультації	Форма контролю/ балів
Тема 9. Консультування в роботі соціального педагога	10	2	2	5	1	РМГ, ІРС / 2
Тема 10. Модель соціально-педагогічного супроводу учнів	9	2	2	4	1	РМГ, ІРС / 2
Тема 11. Особливості здійснення соціально-педагогічного патронажу	8	2	2	4	-	РМГ, ІРС / 2
Тема 12. Робота з учнями, які потребують особливої педагогічної уваги	9	2	2	5	-	РМГ, ІРС / 2
Тема 13. Форми та методи роботи соціального педагога з батьками учнів	11	2	4	5	-	РМГ, ІРС / 4
Тема 14. Робота соціального педагога з педагогічним колективом	11	2	4	5	-	РМГ, ІРС / 4
Разом за модулем 2	84	18	22	40	4	22/40
Змістовий модуль 3. Навчально-виховна робота соціального педагога						
Тема 15. Навчальна робота соціального педагога. Просвітницько-профілактичні програми. Особливості впровадження програми з формування в учнів життєвих навичок соціальної компетентності «Культура життєвого самовизначення»	9	2	2	4	1	ТР, ІРС / 2
Тема 16. Програма виховної роботи з учнями з питань протидії торгівлі людьми «Особиста гідність. Безпека життя. Громадянська позиція»	9	2	2	4	1	ТР, ІРС / 2

Назва змістових модулів і тем	Усього	Лекції	Практ занят.	Сам роб.	Консультації	Форма контролю/ балів
Тема 17. Особливості впровадження просвітницької програми «Формування навичок безпечної поведінки дітей»	9	2	2	4	1	ТР, ІРС / 2
Тема 18. Особливості впровадження просвітницької програми усвідомлення підлітками цінності здорового способу життя «Майбутнє починається сьогодні»	9	2	2	4	1	ТР, ІРС / 2
Тема 19. Використання навчальних настільних ігор та методу кейсів у просвітницько-виховній роботі	9	2	2	4	1	ТР, ІРС / 2
Тема 20. Навички ефективного, ненасильницького спілкування	9	2	2	4	1	ТР, ІРС / 2
Разом за модулем 3	54	12	12	24	6	12/40
Види підсумкових робіт						Балів
Модульна контрольна робота 1						20
Модульна контрольна робота 2						20
Модульна контрольна робота 3						20
Усього годин / балів	180	42	42	84	12	100

Примітки: ^{1/} Moodle, Zoom – може застосовуватися одна з платформ або їхній симбіоз для здобувачів освіти з індивідуальним планом навчання та/або під час реалізації освітнього процесу в Університеті у дистанційному режимі, відповідно до Положення про електронний курс освітнього компонента у Волинському національному університеті імені Лесі Українки, Положення про дистанційне навчання у Волинському національному університеті імені Лесі Українки, наказів ректора

^{2/} *Методи та форми контролю:* ДС – дискусія, ДБ – дебати, Т – тести, ТР – тренінг, РЗ/К – розв’язування задач/кейсів, РМГ – робота в малих групах, МКР/КР – модульна контрольна робота/ контрольна робота, тощо.

6. Завдання для самостійного опрацювання

Змістовий модуль 1. Функціональне поле діяльності соціального педагога в закладах освіти

Тема 1. Соціальний педагог в системі освіти. Нормативно-правова база професійної діяльності соціального педагога в системі освіти.

Скласти картотеку статей з фахових періодичних видань, які присвячені роботі соціального педагога в закладах освіти. Проаналізувати спеціальні функції різних видів документів. Вказати

переваги та недоліки роботи з документацією. Проаналізувати Положення про психологічну службу системи освіти України. Скласти схему структури та підпорядкування психологічної служби. Зробити порівняльну характеристику змісту роботи соціального педагога, практичного психолога закладу освіти.

Тема 2. Організаційні аспекти діяльності соціального педагога закладу освіти.

Скласти коло внутрішньої та зовнішньої взаємодії соціального педагога в закладі освіти. Скласти соціальний паспорт та списки вразливих категорій здобувачів освіти.

Тема 3. Планування у роботі соціального педагога

Проаналізувати плани роботи соціальних педагогів. Скласти план роботи соціального педагога на місяць (за вибором).

Тема 4. Звітність соціального педагога

Обрахувати статистичний звіт соціального педагога (за нормативами часу на основні види робіт). Ознайомитись з аналітичними звітами соціальних педагогів.

Тема 5. Критерії оцінювання роботи соціального педагога

Ознайомитись з наказом МОН України № 930 від 06.10.2010 р. Про затвердження Типового положення про атестацію педагогічних працівників. Проаналізувати Етичний кодекс спеціалістів із соціальної роботи України, порівняти його з аналогічним документом зарубіжної країни (на вибір); схему самоаналізу соціального педагога (Моїсеєнко К. Професійна діяльність соціального педагога : метод. посіб. К. : Шкільний світ, 2009. С. 32-33). Скласти професійний портрет соціального педагога.

Змістовий модуль 2. Робота соціального педагога з учасниками освітнього процесу

Тема 6. Діагностична робота соціального педагога

Ознайомитись з діагностичним мінімумом у діяльності працівників психологічної служби (вебсайт ДНУ «ІМЗО»). Провести методику (за вибором) та представити результати у вигляді аналітичного звіту за результатами дослідження.

Тема 7. Просвітницька робота соціального педагога

Проаналізувати аналітичну записку щодо аналізу вітчизняних та закордонних методик для тестування школярів у процесі професійної орієнтації учнів ЗЗСО (вебсайт ДНУ «ІМЗО»).

Підготувати та провести фрагмент просвітницької роботи з учнями чи батьками на довільно обрану тему (профорієнтації та професійного самовизначення, медіаосвіти та медіаграмотності, торгівлі людьми, академічної доброчесності, соціально небезпечних хвороб, булінгу, кібербулінгу тощо).

Тема 8. Профілактична робота соціального педагога

Проаналізувати Листи МОН України Про пріоритетні напрями роботи психологічної служби 2018-2021 р.р. (вебсайт ДНУ «ІМЗО»). Зробити міні-конспект про особливості профілактичної роботи соціального педагога.

Підготувати та провести фрагмент профілактичної роботи на довільно обрану тему (обрати з вищезгаданих листів МОН).

Тема 9. Консультування в роботі соціального педагога

Розробити рекомендації батькам/учням про виховання дитини, стосунки з однолітками, захист прав тощо.

Тема 10. Модель соціально-педагогічного супроводу учнів

Скласти план соціально-педагогічного супроводу дітей (категорія за вибором). Із газети „Соціальний педагог» підібрати відповідні методичні матеріали для роботи із учнями соціально незахищених категорій.

Будучи на практиці в закладах освіти зібрати практичні матеріали по супроводу та патронажу (рекомендації, бланки документів тощо).

Тема 11. Особливості здійснення соціально-педагогічного патронажу

Підготувати уривок розмови соціального педагога з батьками дитини з неблагополучної сім'ї.

Розробити інструментарій для вивчення виховних особливостей сім'ї.

Будучи на практиці в закладах освіти зібрати практичні матеріали по супроводу та патронажу (рекомендації, бланки документів тощо).

Тема 12. Робота з учнями, які потребують особливої педагогічної уваги.

Скласти рекомендації для класних керівників щодо організації взаємодії дітей з особливостями психофізичного розвитку та їхніх однолітків в інтегрованому освітньому закладі. Скласти перспективний план роботи на навчальний рік з соціально-педагогічної просвіти батьків дітей з особливостями психофізичного розвитку.

Створити банк діагностичних методик, за допомогою яких можна визначити потреби дітей з особливостями психофізичного розвитку в закладі загальної середньої освіти.

Скласти рекомендації для класних керівників щодо роботи з учнями, які потребують особливої педагогічної уваги (категорія на вибір).

Тема 13. Форми та методи роботи соціального педагога з батьками учнів

Дібрати інформаційний матеріал для проведення батьківських зборів (тема обирається студентом самостійно). Представити групі виступ соціального педагога на батьківських зборах.

Тема 14. Робота соціального педагога з педагогічним колективом

Розробити програму тренінгового заняття для педагогічного колективу з профілактики професійного вигорання.

Розробити програму тренінгового заняття для педагогічного колективу інтегрованого освітнього закладу «Шляхи формування сприятливого соціально-психологічного клімату в класі». Здійснити їх мікрОВикладання на практичному занятті.

Змістовий модуль 3. Навчально-виховна робота соціального педагога

Тема 15. Навчальна робота соціального педагога. Просвітницько-профілактичні програми. Особливості впровадження програми з формування в учнів життєвих навичок соціальної компетентності «Культура життєвого самовизначення»

Підготувати та провести на практичному занятті мікрОВикладання заняття за програмою «КЖС» для учнів різного віку.

Тема 16. Програма виховної роботи з учнями з питань протидії торгівлі людьми «Особиста гідність. Безпека життя. Громадянська позиція»

Підготувати та провести на практичному занятті мікрОВикладання заняття за програмою «Особиста гідність. Безпека життя. Громадянська позиція» для учнів різного віку.

Тема 17. Особливості впровадження просвітницької програми «Формування навичок безпечної поведінки дітей»

Підготувати та провести на практичному занятті мікрОВикладання заняття за програмою «Формування навичок безпечної поведінки дітей» для учнів різного віку.

Тема 18. Особливості впровадження просвітницької програми усвідомлення підлітками цінності здорового способу життя «Майбутнє починається сьогодні»

Підготувати та провести на практичному занятті мікрОВикладання заняття за програмою «Майбутнє починається сьогодні».

Тема 19. Використання навчальних настільних ігор та методу кейсів у просвітницько-виховній роботі з дітьми

Підготувати та провести на практичному занятті настільну гру чи соціально-педагогічний кейс (за вибором).

Тема 20. Навички ефективного, ненасильницького спілкування

Розробити глосарій термінів до теми.

Розробити заняття для підготовки учнів для роботи в службі шкільної медіації.

Розробити основні правила взаємодії медіатора.

IV. Політика оцінювання

Оцінювання знань здобувачів освіти ОК «Соціально-педагогічна робота в закладах освіти» здійснюється на основі результатів поточного і підсумкового модульного контролю знань згідно «Положення про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів освіти Волинського національного університету імені Лесі Українки». Завдання поточного контролю – перевірка навчальних досягнень здобувачів освіти. Завдання підсумкового модульного контролю – перевірка розуміння і засвоєння здобувачами освіти програмового матеріалу загалом, логіки та взаємозв'язків між окремими розділами, здатності творчого використання засвоєних знань, уміння сформулювати своє ставлення до певної проблеми ОК тощо. Оцінювання здійснюється за **100-бальною** шкалою.

Формою контролю вивчення ОК «Соціально-педагогічна робота в закладах освіти» є екзамен. Максимальна кількість балів за поточний контроль з освітнього компонента становить 40 балів. Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних занять і має за мету перевірку рівня підготовленості здобувачів освіти до виконання конкретної роботи. Поточний контроль реалізується в різних формах, зокрема опитування, захист проєктів, робота в малих групах, індивідуальна робота студентів, виступи на практичних заняттях, участь у дискусіях та дебатах, експрес-контроль, перевірка результатів виконання різноманітних індивідуальних науково-дослідних завдань, контроль засвоєння того навчального матеріалу, який заплановано на самостійне опрацювання здобувачем, тощо. Максимальний бал за кожну з форм роботи визначено у таблиці 2 силабуса освітнього компонента. Результат самостійної роботи здобувачів освіти оцінюється на практичних заняттях із відповідної теми. За активність на заняттях здобувач освіти може додатково отримати до 20 % максимального поточного бала, але при цьому сума поточних балів за семестр не повинна перевищувати, як правило, 40.

За рішенням кафедри студентам, які брали участь у роботі конференцій, підготовці наукових публікацій, в олімпіадах, конкурсах студентських наукових робіт й досягли значних результатів, може бути присуджено додаткові (бонусні) бали, які зараховуються як результати поточного контролю. Систему бонусних балів погоджує науково-методична комісія факультету.

Підсумковий модульний контроль здійснюється після завершення вивчення тем змістового модуля у формі виконання здобувачем освіти модульної контрольної роботи у вигляді письмового або комп'ютерного тестування та проводиться або під час навчального заняття (його частини). Максимальний бал, отриманий за модульні контрольні роботи, становить 60 балів.

Підсумкова модульна оцінка визначається в балах як сума поточної та контрольної модульних оцінок. Модуль зараховується здобувачеві, якщо він успішно виконав всі види навчальної роботи, передбачені силабусом освітнього компонента. Перескладання будь-яких видів робіт, передбачених силабусом освітнього компонента, з метою підвищення підсумкової модульної оцінки не дозволяється. Заборгованість із модуля повинна бути ліквідована здобувачем у позааудиторний час на консультаціях за графіком, затвердженим на засіданні кафедри соціальної роботи та педагогіки вищої школи до початку підсумкового контролю з наступного модуля. Кінцевий термін ліквідації заборгованості з модульного контролю обмежується початком заліково-екзаменаційної сесії.

Якщо з дисципліни підсумкова оцінка (бали) з освітнього компонента як сума підсумкових модульних оцінок становить не менше як 75 балів, то, за згодою здобувача освіти, вона може бути зарахована як підсумкова оцінка з ОК (навчальної дисципліни). Така оцінка виставляється в день проведення екзамену в присутності здобувача освіти. Іспит складається у випадку, якщо здобувач освіти бажає підвищити рейтинг або у випадку незадовільної підсумкової семестрової оцінки. У цьому випадку бали, набрані здобувачем за результатами модульних контрольних робіт, анулюються.

Політика щодо дедлайнів та перескладання. Якщо здобувач освіти не відвідував окремі аудиторні заняття – на консультаціях він має право відпрацювати пропущені заняття та добрати

відповідну кількість балів, які були визначені на дану тему заняття. Перескладання відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

Політика щодо академічної доброчесності. Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає:

- самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей);
- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надання достовірної інформації про результати власної освітньої (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації».

Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі здобувача освіти є підставою для її незарахування, незалежно від масштабів плагіату чи обману. Списування під час контрольних та самостійних робіт, іспиту заборонені (зокрема, з використанням мобільних девайсів). Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. У випадку таких подій – реагування відповідно до Кодексу академічної доброчесності Волинського національного університету імені Лесі Українки.

Політика щодо відвідування. Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, навчання за програмою подвійного диплома, з використанням елементів дуальної форми здобуття освіти, міжнародне стажування) навчання може відбуватись за індивідуальним графіком (в онлайн режимі за погодженням із деканом факультету).

Визнання результатів навчання, отриманих здобувачами вищої освіти у неформальній та/або інформальній освіті, здійснюється на добровільній основі та передбачає підтвердження того, що здобувач досяг результатів навчання, передбачених ОПП, за якою він навчається. Визнанню можуть підлягати такі результати навчання, отримані в неформальній освіті, які за тематикою, обсягом вивчення та змістом відповідають як освітньому компоненту в цілому, так і його окремому розділу, темі (темам), індивідуальному завданню, курсовій роботі (проекту), контрольній роботі тощо, які передбачені програмою (силабусом) освітнього компонента (Положення про визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті у ВНУ імені Лесі Українки).

V. Підсумковий контроль

Іспит проводиться у письмовій формі (10 варіантів). Здобувачам освіти пропонуються три питання: два питання спрямовані на перевірку теоретичних знань, третє питання — на сформованість практичних умінь. Максимальна оцінка за іспит – **60 балів**.

Програма іспиту затверджується на засіданні кафедри.

Складання та перескладання іспиту проводиться згідно розкладу. Повторне складання екзамену допускається не більше як два рази: один раз – викладачеві, другий – комісії, яку створює декан факультету.

Орієнтовні питання іспиту

1. Соціальний педагог в системі освіти.
2. Нормативно-правова база професійної діяльності соціального педагога в системі освіти.
3. Психологічна служба в системі освіти України.
4. Особливості роботи соціально-психологічної служби закладу освіти.
5. Основні напрями та форми роботи соціального педагога в закладі освіти.
6. Основні види документів соціального педагога.
7. Загальна характеристика обліково-статистичної документації соціального педагога.
8. Загальна характеристика довідково-інформаційної документації соціального педагога.
9. Загальна характеристика документації для службового використання соціального педагога.

10. Спільне та відмінне в роботі соціального педагога та практичного психолога.
11. Планування у роботі соціального педагога.
12. Звітність соціального педагога.
13. Соціальна паспортизація у роботі соціальних педагогів.
14. Критерії оцінювання роботи соціального педагога
15. Модель соціально-педагогічного супроводу учнів.
16. Соціально-педагогічний патронаж.
17. Методи дослідження у роботі соціального педагога закладу освіти.
18. Робота з учнями, які мають особливі освітні потреби.
19. Форми та методи роботи соціального педагога з батьками учнів.
20. Робота соціального педагога з педагогічним колективом
21. Практичні завдання:
22. Скласти план роботи на місяць (за вибором)
23. Скласти соціально-педагогічну характеристику на клас (групу).
24. Скласти соціально-педагогічну характеристику на важкого учня.
25. Розв'язати задачу (за статистичним звітом)
26. Заповнити облікову картку отримувача послуг.
27. Скласти лист у УСССДМ.
28. Скласти лист у Службу у справах дітей.
29. Скласти лист у кримінальну міліцію у справах неповнолітніх.
30. Скласти акт на факт куріння (розпивання спиртних напоїв) неповнолітніми.
31. Заповнити акт обстеження житлово-побутових умов сім'ї.

VI. Шкала оцінювання

Критерії оцінювання під час аудиторних занять

2 (1) бали - Оцінюється робота здобувача освіти, який у повному обсязі володіє навчальним матеріалом за відповідною темою, вільно, самостійно та аргументовано його викладає, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, в т.ч. самостійної роботи, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу, вільно послуговується науковою термінологією, розв'язує задачі стандартним або оригінальним способом, наводить аргументи на підтвердження власних думок, здійснює аналіз та робить висновки за умови особистого представлення завдань на практичному занятті.

1,5 (0,75) бали - Оцінюється робота здобувача освіти, який достатньо повно володіє навчальним матеріалом за відповідною темою, обґрунтовано його викладає, в основному розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, в т.ч. самостійної роботи, використовуючи при цьому обов'язкову літературу, розв'язує задачі стандартним способом, послуговується науковою термінологією. Але при висвітленні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі неістотні неточності та незначні помилки.

1 (0,5) бал - Оцінюється робота здобувача освіти, який відтворює значну частину навчального матеріалу за відповідною темою, висвітлює його основний зміст, виявляє елементарні знання окремих положень та понять. Не здатний до глибокого, всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, не користується необхідною літературою, допускає істотні неточності та помилки.

0 балів - Оцінюється робота здобувача освіти, який не володіє навчальним матеріалом за відповідною темою та не в змозі його висвітлити, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань.

Шкала оцінювання знань здобувачів освіти з освітніх компонентів, де формою контролю є іспит

Оцінка в балах	Лінгвістична оцінка	Оцінка за шкалою ECTS	
		оцінка	пояснення
90–100	Відмінно	A	відмінне виконання
82–89	Дуже добре	B	вище середнього рівня
75–81	Добре	C	загалом хороша робота
67–74	Задовільно	D	непогано
60–66	Достатньо	E	виконання відповідає мінімальним критеріям
1–59	Незадовільно	Fx	необхідне перескладання

VII. Рекомендована література та інтернет-ресурси

1. Белкіна-Ковальчук О. В. Основні напрями та завдання соціально-педагогічної роботи з сім'ями учасників АТО / ООС. *Актуальні проблеми соціальної роботи та соціального забезпечення : європейський та національний вимір* : матеріали I Міжнародної науково-практичної конференції, м. Луцьк, 27–29 травня 2021 року / за заг. ред. С. Ю. Чернети. С. 68-73.
2. Белкіна-Ковальчук О. В. Особливості реєстрації випадків насильства в закладах загальної середньої освіти. *Вісник ЧНПУ імені Т.Г. Шевченка. Серія: Педагогічні науки*. 2018. Випуск 150. С. 11-15.
3. Белкіна-Ковальчук О. В. Профілактика та подолання булінгу в закладах вищої освіти. *Humanitas*. 2021. Випуск 1. С. 3-8.
4. Белкіна-Ковальчук О. В. Сімейне неблагополуччя та його наслідки: соціально-педагогічний аспект. *Humanitas*. 2021. Випуск 3. С. 20-28.
5. Белкіна-Ковальчук О.В. Соціально-педагогічна робота з сім'єю в закладах освіти // Соціальна робота з сім'ями: теорії, моделі, ефективні практики : колективна монографія / за редакцією В. Петровича, С. Чернети. Луцьк : ФОП Гадяк Жанна Володимирівна, друкарня «Волиньполіграф». 2021. С. 176-217.
6. Бондаренко Г. Планування діяльності соціального педагога навчального закладу. *Соціальний педагог («Шкільний світ»)*. 2009. №2. С. 24-30.
7. Вольнова Л. М. Профілактика девіантної поведінки підлітків : навч.-метод. посібник до спецкурсу «Психологія девіацій» для студентів спеціальності «Соціальна робота» у двох частинах. Ч. 1. Теоретична частина. 2-ге вид., перероб і доповн. К., 2016. 188 с.
8. Зінченко Л. В. Соціально-педагогічна методика правового виховання старшокласників в умовах сільського загальноосвітнього навчального закладу. *Науковий вісник Національного університету біоресурсів і природокористування України*. 2014. Вип. 199, Ч. 1. С. 117-123.
9. Ключко О. О. Профілактика адиктивної поведінки дітей та молоді у контексті підготовки майбутніх соціальних педагогів : монографія. Суми : ФОП Наталуха А. С., 2013. 172 с.
10. Ковчина І. М. Основи соціально-правового захисту особистості: навчально-методичний посібник для студентів вищих навчальних закладів спеціальності «соціальний педагог» / за загал. ред. докт. філос. наук, проф. А. О. Ярошенко. К. : Вид-во НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2011. 297 с.

11. Лесько Н. В. Правове виховання дітей – важливий напрям профілактики правопорушень. *Вісник Національного університету «Львівська політехніка». Юридичні науки.* 2014. № 810. С. 33-37.

12. Манохіна І. В. Соціально-педагогічна робота з дітьми-сиротами та дітьми, позбавленими батьківського піклування: навчальний посібник. Дніпропетровськ : Дніпропетровський університет імені Альфреда Нобеля, 2012. 276 с.

13. Науково-методичне забезпечення діяльності психологічної служби системи освіти в умовах децентралізації (моделі, досвід) : колективна монографія / наук. ред. В.Г. Панок. Київ : Ніка-Центр, 2020. 152 с. URL: <https://lib.iitta.gov.ua/722337/1/nauk-metod-zabezp-dialnosti.pdf>

14. Перші кроки соціального педагога на шляху до професії : вступ до спеціальності : навчальний посібник / автори-укладачі Л. І. Міщик, О. П. Демченко; за заг. ред. Л. І. Міщик. Вінниця : ТОВ «Нілан-ЛТД», 2013. 338 с.

15. Протидія булінгу в закладі освіти : системний підхід. Методичний посібник. / Андрєєнкова В. Л., Мельничук В. О., Калашник О. А. К. : ТОВ «Агентство «Україна», 2019. 132 с.

16. Соціальна робота з вразливими сім'ями та дітьми : посіб. у 2-х ч.; Ч. І. Сучасні орієнтири та ключові технології / З. П. Кияниця, Ж. В. Петрочко. К. : ОБНОВА КОМПАНІ, 2017. 256 с.

17. Соціально-педагогічна підтримка дітей та учнівської молоді: монографія / [Алексєнко Т. Ф., Жданович Ю. М., Малиношевський Р. В. та ін.] / за заг. ред. Т. Ф. Алексєнко. К. : ТОВ «Задруга», 2017. 168 с.

18. Токарева Н. М. Шамне А. В., Макаренко Н. М. Сучасний підліток у системі психолого-педагогічного супроводу : монографія. Кривий Ріг, 2014. 312 с.

19. Формування превентивного виховного середовища загальноосвітнього навчального закладу : навч.-метод. посіб. / Єжова О. О., Кириченко В. І., Тарасова Т. В., Федорченко Т. Є., Муромець В. Г., Нечерда В. Б., Оржеховська В. М., Кириленко С. В.; [За заг. ред. д.п.н., проф. Оржеховської В. М.]. Кіровоград : Імекс ЛТД, 2014. 172 с.

ІНТЕРНЕТ-РЕСУРСИ

1. «Банк програм для неповнолітніх у конфлікті з законом». URL: <https://imzo.gov.ua/psycholohichnyj-suprovid-ta-sotsialno-pedahohichna-robota/informatsijna-baza-psycholohiv-ta-sotsialnyh-pedahohi/najkraschi-rozrobky-metodyky-treninhy-zhurnaly/>.

2. Діагностичний мінімум соціального педагога URL: <https://imzo.gov.ua/psycholohichnyj-suprovid-ta-sotsialno-pedahohichna-robota/informatsijna-baza-psycholohiv-ta-sotsialnyh-pedahohi/navchalno-metodychni-materialy-dlya-psycholohiv/psychodiahnostychna-robota/>.

3. Корекційно-розвиткові програми. URL: <https://imzo.gov.ua/vseukrains-kyy-konkurs-avtors-kykh-prohram-praktychnykh-psykholohiv-i-sotsial-nykh-pedahohiv-novi-tekhnohii-u-noviy-shkoli/avtors-ki-prohramy/avtors-ki-prohramy-2020/>

4. URL: <https://imzo.gov.ua/osvita/zagalno-serednya-osvita/korektsiyni-programi/>

5. Лист МОН від 24.07.2019 № 1/9-477 «Про типову документацію працівників психологічної служби у системі освіти України» URL: https://docs.google.com/document/d/1UY_xe_kXCqYFOKgjZjd5xA4-KbSBzIef-qWQoEWugPs/edit).

6. Матеріали щодо запобігання та протидії насильству для практичного використання фахівцями. URL: <https://imzo.gov.ua/psycholohichnyj-suprovid-ta-sotsialno-pedahohichna-robota/informatsijna-baza-psycholohiv-ta-sotsialnyh-pedahohi/najkraschi-rozrobky-metodyky-treninhy-zhurnaly/>

7. Методичні матеріали щодо профорієнтаційної роботи для працівників психологічної служби URL: <https://imzo.gov.ua/psycholohichnyj-suprovid-ta-sotsialno-pedahohichna-robota/proforientatsiyna-robota/>.

8. Методичні рекомендації, орієнтовні циклограми діяльності працівників психологічної служби різних типів закладів освіти, розроблені Українським науково-

методичним центром практичної психології і соціальної роботи. URL: <https://imzo.gov.ua/psyholohichnyj-suprovid-ta-sotsialno-pedahohichna-robota/informatsijna-baza-psyholohiv-ta-sotsialnyh-pedahohi/navchalno-metodychni-materialy-dlya-psyholohiv/psychodiahnostychna-robota/>.

9. Наказ МОН від 22.05.2018 № 509 «Про затвердження Положення про психологічну службу у системі освіти України». URL: <https://imzo.gov.ua/2018/05/25/nakaz-mon-vid-21-05-2018-509-pro-zatverdzhennya-polozhennya-pro-psyholohichnu-sluzhbu-u-systemi-osvity-ukrajiny/>

10. Нормативно-правова база. URL: <https://imzo.gov.ua/psyholohichnyj-suprovid-ta-sotsialno-pedahohichna-robota/normatyvno-pravova-baza/>

11. Перелік просвітницько-профілактичних програм. URL: <https://imzo.gov.ua/psyholohichnyj-suprovid-ta-sotsialno-pedahohichna-robota/informatsijna-baza-psyholohiv-ta-sotsialnyh-pedahohi/najkraschi-rozrobky-metodyky-treninhy-zhurnaly/>

12. Програми факультативів, спецкурсів і курсів за вибором. URL: <https://imzo.gov.ua/psyholohichnyj-suprovid-ta-sotsialno-pedahohichna-robota/fakul-tatyvy/>

13. Профілактичні програми для фахівців психологічної служби. URL: <https://docs.google.com/document/d/1zi31pjwMLqRSjoXpe5vFCkPd18SqsF2JbSYeOITyfgk/edit>